Udskriftsdato: 22. december 2025

2016/1 LSF 37 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af dagtilbudsloven (Bedre vilkår for etablering af virksomhedsinstitutioner og internationale dagtilbud)

Ministerium: Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Journalnummer: Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestiling, j.nr. 012.643.351

Fremsat den 6. oktober 2016 af ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby)

Forslag

til

Lov om ændring af dagtilbudsloven

(Bedre vilkår for etablering af virksomhedsinstitutioner og internationale dagtilbud)

§ 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 20. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 22 indsættes i *kapitel 3*:

»Hovedsprog i dagtilbud

§ 22 a. Hovedsproget i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, og dagpleje efter § 21, stk. 2 og 3, skal være dansk, jf. dog stk. 2. Daginstitutioner oprettet af det tyske mindretal er ikke omfattet af 1. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at hovedsproget i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, og dagpleje efter § 21, stk. 2 og 3, kan være engelsk, tysk eller fransk, hvis kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering skønner, at det ikke medfører integrationsmæssige problemer. For selvejende daginstitutioner efter § 19, stk. 3, privatinstitutioner efter § 19, stk. 5, og private dagplejere efter § 21, stk. 3, kan kommunalbestyrelsens beslutning alene træffes efter anmodning fra institutionen.

Stk. 3. For selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 3 og 4, samt privat dagpleje efter § 21, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning efter stk. 2 i forbindelse med indgåelsen af driftsaftalen eller ændringer heraf.

Stk. 4. For privatinstitutioner efter § 19, stk. 5, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning efter stk. 2 som led i godkendelsen af institutionen. For allerede godkendte privatinstitutioner kan der udarbejdes et tillæg til den eksisterende godkendelse.«

2. I *§ 23, stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »§ 21, stk. 2 og 3,«: »dog ikke dagtilbud, hvor hovedsproget efter kommunalbestyrelsens beslutning, jf. § 22 a, stk. 2, er engelsk, tysk eller fransk,«.

3. I *§ 27, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.*:

»Selvejende og udliciterede daginstitutioner som nævnt i 1. pkt., af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, kan efter aftale med kommunalbestyrelsen forbeholde pladserne i institutionen for medarbejdernes børn.«

4. I *§ 27, stk. 4*, indsættes som *2. pkt.*:

»Privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, er ikke omfattet af 1. pkt.«

5. I *§ 29* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. For selvejende og udliciterede daginstitutioner omfattet af § 27, stk. 2, 2. pkt., samt privatinstitutioner omfattet af § 27, stk. 4, 2. pkt., gælder, at et barn ikke kan opsiges fra en plads i institutionen mod forældrenes ønske, alene fordi forælderens ansættelsesforhold ophører i den virksomhed, som institutionen har til formål at tilgodese medarbejderne i.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

6. I *§§ 44, 64* og *77* udgår: »nr. 403 af 8. maj 2006«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets indledning
2. Lovforslagets indhold
   2.1. Forbedrede vilkår for virksomhedsinstitutioner
      2.1.1. Gældende ret
      2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
   2.2. Forbedrede vilkår for internationale dagtilbud
      2.2.1. Gældende ret
      2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets indledning

Lovforslaget er del af udmøntningen af regeringens udspil "Vækst og udvikling i hele Danmark", som blev offentliggjort den 23. november 2015.

Regeringen finder det afgørende for væksten i Danmark, at kommuner og virksomheder har gode muligheder for at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft. Det er samtidig vigtigt, at vækst og udvikling fremadrettet sker i et sammenhængende Danmark, så det sikres, at landet ikke bliver delt op i områder med udvikling og områder med afvikling.

En betydelig del af arbejdskraften i Danmark består af forældre, hvoraf mange har et eller flere børn, som går i dagtilbud. Derfor er det vigtigt, at kommuner og virksomheder kan tilbyde gode rammer, der lever op til de ønsker og behov, som medarbejderne i virksomhederne måtte have.

Lovforslaget har til formål at understøtte dette ved at sikre bedre vilkår for etablering og drift af henholdsvis virksomhedsinstitutioner og internationale dagtilbud. Med forslaget gives der for det første mulighed for, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence samt privatinstitutioner, der etableres af eller i tilknytning til en eller flere virksomheder med det formål at tilgodese virksomhedernes medarbejdere, kan forbeholde pladserne for medarbejdernes børn. For det andet foreslås det, at der skabes en klar hjemmel i loven til, at der kan etableres internationale dagtilbud, hvor hovedsproget kan være enten engelsk, tysk eller fransk. Dette kræver dog, at kommunalbestyrelsen vurderer, at fravigelsen af kravet om dansk som hovedsprog ikke vil medføre integrationsmæssige problemer.

Herudover indeholder lovforslaget en enkelt lovteknisk ændring i tre af lovens bemyndigelsesbestemmelser, hvor en unødvendig henvisning med angivelse af nr. og dato til lov om et indkomstregister udgår.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Forbedrede vilkår for virksomhedsinstitutioner

2.1.1. Gældende ret

Der er efter gældende regler, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07, Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5814, mulighed for, at private leverandører kan drive daginstitutioner med et særligt formål, hvor der gives fortrinsret til bestemte grupper af børn. Det kan fx være institutioner, som er oprettet med det formål at tilgodese medarbejdere i en eller flere virksomheder i lokalområdet. Private leverandører kan enten drive institutionerne efter aftale med kommunalbestyrelsen som selvejende eller udliciterede daginstitutioner (§ 19, stk. 3 og 4) eller som godkendte privatinstitutioner (§ 19, stk. 5).

Det er som udgangspunkt kommunalbestyrelsen, som træffer afgørelse om optagelse i selvejende og udliciterede daginstitutioner. Kommunalbestyrelsen kan dog, jf. lovens § 26, stk. 2, beslutte, at selvejende og udliciterede daginstitutioner helt eller delvist selv kan træffe afgørelse om optagelse (optagelseskompetence). Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse mulighed for at fastsætte, at kommunen fortsat skal råde over et bestemt antal pladser i institutionen.

Selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence skal, jf. lovens § 27, stk. 2, fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse i institutionen. Retningslinjerne skal fastsættes inden for og i tråd med kommunalbestyrelsens retningslinjer for optagelse, ligesom retningslinjerne for optagelse ikke må være i strid med almindelige retsgrundsætninger, herunder lighedsgrundsætningen og forbuddet mod at diskriminere på grund af race, køn, religion og lignende.

Selvejende og udliciterede daginstitutioner kan reservere pladser i henhold til deres vedtægter eller aftalen med kommunalbestyrelsen og dermed give fortrinsret til visse grupper af børn. Dette skal fremgå af institutionens vedtægter og af driftsaftalen med kommunalbestyrelsen. Selvejende og udliciterede daginstitutioner kan, jf. lovens § 27, stk. 2, efter gældende regler ikke afvise at optage børn, medmindre der ikke er plads i institutionen.

Privatinstitutioner træffer selv afgørelse om optagelse i institutionen, jf. lovens § 26, stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan således ikke anvise pladser i privatinstitutioner. Privatinstitutioner skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i institutionen, jf. lovens § 27, stk. 3. Det gælder, ligesom for selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, at retningslinjerne ikke må være i strid med almindelige retsgrundsætninger, herunder lighedsgrundsætningen og forbuddet mod at diskriminere på grund af race, køn, religion og lignende. Privatinstitutioner kan ligeledes være oprettet med et specielt formål, der gør, at der kan gives fortrinsret til bestemte grupper af børn. Dette skal fremgå af institutionens vedtægter, ligesom det skal fremgå, hvordan pladserne tildeles i institutionen. Der kan efter gældende regler ikke fastsættes optagelsesregler eller udvikles en praksis, der formelt eller reelt udelukker visse grupper fra optagelse i en privatinstitution. Privatinstitutioner kan - uanset om de har til formål at tilgodese medarbejdere fra en eller flere virksomheder - efter gældende § 27, stk. 4, kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen ønsker, at daginstitutioner, som er tilknyttet virksomheder, og hvor der i dag kan gives fortrinsret for medarbejdernes børn, skal have bedre muligheder for at tilrettelægge rammer, der matcher medarbejdernes ønsker og behov. Det skal fx være nemmere at fastlægge åbningstider og lukkedage, så de flugter med arbejdstider, ferieperioder mv. i den enkelte virksomhed. Det kan fx være virksomheder, hvor en stor del af medarbejderne har aften- eller nattearbejde eller weekendvagter.

På denne baggrund foreslås det at forbedre vilkårene for at etablere såkaldte virksomhedsinstitutio-

ner. Med virksomhedsinstitutioner forstås i denne sammenhæng selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. lovens § 26, stk. 2, samt godkendte privatinstitutioner af, hvis vedtægter det fremgår, at den pågældende selvejende eller udliciterede daginstitution eller privatinstitution har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere i forbindelse med optagelse i institutionen. Virksomheder omfatter i denne sammenhæng både offentlige og private arbejdsgivere. Det er ikke et krav, at den eller de pågældende arbejdsgivere enten ejer eller driver institutionen eller finansierer dele af institutionens udgifter.

Det foreslås konkret at forbedre vilkårene via en ændring af lovens § 27, stk. 2 og 4, hvoraf det følger, at selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privatinstitutioner, som lever op til ovenstående definition af virksomhedsinstitutioner, kan forbeholde pladserne for de pågældende medarbejderes børn. Det betyder, at institutionerne ikke skal optage andre børn i institutionen, selvom der er ledig kapacitet. Det vil dog fortsat være muligt for institutionerne at optage børn ude fra, hvis de selv ønsker det, og der er ledig plads i institutionen.

Hvis en institution ønsker, at pladserne alene skal forbeholdes børn af de ansatte, skal det fremgå af institutionens vedtægter, og for de selvejende og udliciterede daginstitutioner ligeledes af aftalen med kommunalbestyrelsen. For eksisterende selvejende og udliciterede daginstitutioner kræver det en ændring af driftsaftalen eller et tillæg til den eksisterende aftale, ligesom der vil skulle foretages en ændring af institutionens vedtægter eller udarbejdes et tillæg hertil. For eksisterende privatinstitutioner vil der tilsvarende skulle ske en ændring af vedtægterne eller udarbejdes et tillæg til de eksisterende vedtægter.

Det foreslås samtidig, at det under hensyn til barnets tarv fastsættes, at et barn ikke kan opsiges fra en virksomhedsinstitution mod forældrenes ønske, fordi forældrenes ansættelsesforhold ophører.

Der ændres med den foreslåede ordning ikke på, at det er den enkelte kommune, som vælger, om de ønsker at indgå aftale med selvejende og udliciterede daginstitutioner.

Dagtilbudslovens almindelige regler for dagtilbud i afsnit I og II finder i øvrigt anvendelse i forhold til virksomhedsinstitutioner.

2.2. Forbedrede vilkår for internationale dagtilbud

2.2.1. Gældende ret

Efter gældende regler skal hovedsproget i alle dagtilbud som udgangspunkt være dansk, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07, Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5814. Der er dog mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan dispensere herfra, hvis de konkret skønner, at det ikke vil medføre integrationsmæssige problemer. Der findes i dag eksempler på institutioner, hvor hovedsproget ikke er dansk. De nuværende muligheder er dog ikke angivet eksplicit i dagtilbudsloven.

Kravet om at dansk skal være hovedsprog, samt at kommunalbestyrelsen under særlige omstændigheder kan dispensere herfra, følger indirekte af lovens specifikke formål for dagtilbud. Her fremgår det, jf. lovens § 7, stk. 4, at dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Det fremgår endvidere, at dagtilbuddene som led heri skal bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber samt samhørighed med og integration i det danske samfund. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07, Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5814, indebærer dette, at dansk er hovedsproget i alle dagtilbud, at børnene introduceres til danske traditioner, at børnene medinddrages osv. Det fremgår

videre, at hensigten med, at hovedsproget er dansk i dagtilbud, er at sikre alle børn introduktion til og sprogstimulering i forhold til det danske sprog. Det følger endvidere af bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen, hvis den konkret skønner, at det ikke medfører integrationsmæssige problemer, at hovedsproget i dagtilbuddet ikke er dansk, kan dispensere herfra.

Der er i dag ikke fastsat regler om, hvorvidt kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien kan anvise pladser i dagtilbud, hvor hovedsproget ikke er dansk.

Kravet om, at dansk skal være hovedsprog, finder efter gældende regler ikke anvendelse for daginstitutioner, som er oprettet af det tyske mindretal, jf. bl.a. Danmarks traktatmæssige forpligtelser i forhold til Europarådet.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen ønsker, at kommuner og virksomheder skal have gode muligheder for at tiltrække og fastholde kvalificeret international arbejdskraft og tiltrække udenlandske virksomheder. I den sammenhæng har det en betydning, at der ikke udelukkende findes dagtilbud, hvor kommunikationen mellem børn og personale foregår på dansk. Med henblik på at fremhæve de eksisterende muligheder og klart det definere, hvilke sprog der kan tales i dagtilbuddene, ønsker regeringen, at reglerne herfor skal fremgå tydeligt af dagtilbudsloven.

Det foreslås på denne baggrund, at muligheder for at etablere og drive internationale dagtilbud tydeliggøres og lovfæstes i dagtilbudsloven. Internationale dagtilbud defineres i denne sammenhæng som dagtilbud eller afdelinger heraf, hvor hovedsproget ikke er dansk. Det kan fx være dagtilbud, der skal tilgodese børn af udlændinge, som har midlertidigt ophold her i landet på grund af beskæftigelse eller forældre, der har været udstationeret eller ved, at de skal udstationeres i udlandet, og derfor ønsker, at deres børn skal gå i et internationalt dagtilbud.

Det foreslås i den forbindelse, at det tydeliggøres i loven, at hovedsproget som udgangspunkt skal være dansk i alle dagtilbud. Det foreslås samtidig tydeliggjort, at daginstitutioner, som er oprettet af de tyske mindretal, ikke er omfattet heraf. Herudover foreslås det, at der indføres en klar selvstændig hjemmel til, at kommunalbestyrelsen, hvis det ikke vurderes at medføre integrationsmæssige problemer, i konkrete tilfælde kan beslutte, at hovedsproget i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner, privatinstitutioner eller afdelinger heraf samt kommunal og privat dagpleje ikke behøver at være dansk.

I stedet for dansk foreslås det, at sproget i dagtilbud herefter kan være engelsk, tysk eller fransk i lighed med sproget i kommunale internationale grundskoler efter lov nr. 609 af 6. maj 2015 om kommunale internationale grundskoler.

Herudover foreslås det, at pladser i internationale dagtilbud ikke skal indgå i det samlede antal pladser, som kommunalbestyrelsen kan anvise børn til med henblik på at leve op til pasningsgarantien, jf. lovens § 23, stk. 3. Det foreslås således, at optagelse i internationale dagtilbud alene kan ske efter forældrenes eget ønske, jf. § 27, stk. 1, hvorefter forældre skal have mulighed for at tilkendegive ønsker om optagelse i konkrete dagtilbud.

Dagtilbudslovens almindelige regler for dagtilbud i afsnit I og II finder i øvrigt anvendelse i forhold til internationale dagtilbud.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget udvider den enkelte kommunes mulighed for at tilrettelægge dagtilbudsstrukturen ud fra lokale ønsker og behov. Med forslaget bevares kommunernes mulighed for at styre dagtilbudsstrukturen i kommunen, da forslaget ikke pålægger kommunerne en forpligtigelse til at indgå aftaler med selvejende eller udliciterede daginstitutioner. Kommunernes tilskud til privatinstitutioner er fastsat ud fra objektive kriterier, som ikke ændres med forslaget. Lovforslaget pålægger ikke kommunerne merudgifter og giver ikke anledning til regulering af det kommunale bloktilskud. Lovændringen er omfattet af DUT-princippet og er forhandlet med KL.

Forslaget berører ikke stat og regioner. Der er ingen økonomiske og administrative konsekvenser for stat og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes at have positive konsekvenser for erhvervslivet, idet formålet med lovforslaget er at bidrage til en styrkelse af virksomheders muligheder for at tilbyde rammer, som matcher de ansattes ønsker og behov og derigennem forbedre mulighederne for at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 20. juni 2016 til den 15. august 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Danske Handicaporganisationer (DH), Det Centrale Handicapråd, FOA - Fag og Arbejde, fobu, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, FTF, KL, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA) og Socialpædagogernes Landsforbund.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter

	(Hvis ja, angiv omfang)	(Hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget udvider den enkelte kommunes mulighed for at tilrettelægge dagtilbudsstrukturen ud fra lokale ønsker og behov.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget forventes at have positive konsekvenser for erhvervslivet, idet formålet med lovforslaget er at bidrage til en styrkelse af virksomheders muligheder for at tilbyde rammer, som matcher de ansattes ønsker og behov og derigennem forbedre mulighederne for at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter gældende ret skal hovedsproget i alle dagtilbud være dansk. Det følger af forarbejderne til dagtilbudsloven, jf. bemærkningerne til § 7, stk. 4, lovforslag nr. L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07, Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5814. Det fremgår endvidere, at

kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering kan dispensere herfra, hvis det vurderes ikke at have integrationsmæssige konsekvenser.

Det foreslås, at der indsættes en ny *§ 22 a*, hvormed der foretages en tydeliggørelse og lovfæstelse af, hvilke sprog der kan tales i dagtilbud, som drives efter lovens § 19, stk. 2-5, samt § 21, stk. 2 og 3.

Med § 22 a, *stk. 1*, foreslås det tydeliggjort, at hovedsproget i alle dagtilbud efter lovens § 19, stk. 2-5, samt § 21, stk. 2 og 3, skal være dansk. Med begrebet hovedsprog menes det sprog, som i udgangspunktet anvendes i dialogen mellem børn og pædagogisk personale i dagtilbuddet. Det forslås samtidig tydeliggjort, at kravet om dansk ikke gælder for daginstitutioner, som er oprettet af det tyske mindretal.

Det foreslås endvidere med § 22 a, *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen, hvis det vurderes ikke at have integrationsmæssige konsekvenser, i konkrete tilfælde kan beslutte, at hovedsproget i dagtilbud kan være andet end dansk. Som det fremgår af forslagets almindelige bemærkninger, jf. pkt. 2.2.2, kan dette fx være tilfældet i dagtilbud, der skal tilgodese børn af udlændinge, som har midlertidigt ophold her i landet på grund af beskæftigelse eller forældre, der har været eller ved, at de skal udstationeres i udlandet, og derfor ønsker, at deres børn skal gå i et internationalt dagtilbud. Det foreslås samtidig fastsat, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at det alternative hovedsprog i dagtilbuddene kan være enten engelsk, tysk eller fransk. Bestemmelsen regulerer udtømmende mulighederne for alternative hovedsprog.

Når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om afvigelsen fra kravet om dansk som hovedsprog kan have integrationsmæssige problemer, kan kommunalbestyrelsen fx lægge vægt på, om dagtilbuddet henvender sig til borgere, som opholder sig kortvarigt her i landet på grund af beskæftigelse, eller danske forældre, som ønsker, at deres børn skal lære engelsk, tysk eller fransk, fordi de enten har været udstationeret eller skal udstationeres i udlandet.

For selvejende daginstitutioner efter lovens § 19, stk. 3, og privatinstitutioner efter lovens § 19, stk. 5, kan kommunalbestyrelsens beslutning om, at hovedsproget kan være enten engelsk, tysk eller fransk alene ske, hvis den enkelte institution selv anmoder om det.

Det foreslås med § 22 a, *stk. 3*, at kommunalbestyrelsens beslutning om, at hovedsproget kan være enten engelsk, tysk eller fransk i selvejende og udliciterede daginstitutioner efter lovens § 19, stk. 3 og 4, samt private dagpleje efter § 21, stk. 3, skal ske i forbindelse med indgåelsen af driftsaftalen, ved senere ændringer heraf eller via tillægsaftale til den eksisterende driftsaftale. Dette medfører, at det kommer til at fremgå tydeligt af den aftale, som regulerer vilkårene for driften af det enkelte dagtilbud, hvilket sprog der tales mellem børn og personale i dagtilbuddet. Forslaget medfører endvidere, at kommunalbestyrelsen, for så vidt angår eksisterende selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privat dagpleje, ikke vil være forpligtet til indgå en helt ny aftale om drift af institutionen, alene fordi kommunalbestyrelsen beslutter, at hovedsproget kan være engelsk, tysk eller fransk.

Endelig foreslås det med § 22 a, *stk. 4*, at kommunalbestyrelsens beslutning om, at hovedsproget kan være enten engelsk, tysk eller fransk i privatinstitutioner efter lovens § 19, stk. 5, skal ske i forbindelse med godkendelsen af privatinstitutionen eller ved, at der udarbejdes et tillæg til en eksisterende godkendelse. Dette medfører, at det kommer til at fremgå tydeligt af godkendelsen, som ligger til grund for driften af privatinstitutioner, hvilket sprog der udgør hovedsproget i den enkelte privatinstitution. Forslaget medfører endvidere, at kommunalbestyrelsen, for så vidt angår eksisterende privatinstitutioner, ikke vil være forpligtet til at foretage en helt ny godkendelse af institutionen, alene fordi kommunalbestyrelsen beslutter, at hovedsproget kan være engelsk, tysk eller fransk.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.2.2.

Til nr. 2

Efter gældende ret skal kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 23, stk. 2, tilbyde pasningsgaranti i dagtilbud efter § 19, stk. 2-4 eller § 21, stk. 2 og 3. Af § 23, stk. 3, fremgår det, at pasningsgarantien indebærer, at kommunalbestyrelsen har pligt til at anvise plads i et alderssvarende dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, til alle børn i aldersgruppen over 26 uger og indtil barnets skolestart.

Det foreslås, at det fremgår af § 23, stk. 3, at kommunalbestyrelsen som led i opfyldelsen af pasningsgarantien ikke skal kunne anvise pladser i dagtilbud, hvor hovedsproget er enten engelsk, tysk eller fransk.

Det betyder, at optagelse i internationale dagtilbud alene kan ske efter forældrenes eget ønske. Forslaget skal ses som en beskyttelse over for de forældre, som ikke ønsker, at deres barn skal gå i et dagtilbud, hvor hovedsproget ikke er dansk.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.2.2.

Til nr. 3

Efter gældende regler skal selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, jf. lovens § 27, stk. 2, fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse i institutionen. Det følger heraf, at selvejende og udliciterede daginstitutioner kan reservere pladser i henhold til deres vedtægter eller aftalen med kommunalbestyrelsen og give fortrinsret til visse grupper af børn. Efter gældende regler er der ikke hjemmel til, at institutionerne kan vælge helt at forbeholde pladserne til en bestemt målgruppe. Det vil sige, at institutionerne skal optage andre børn, hvis der er forældre, som ønsker en plads i institutionen, og der er ledig kapacitet.

Det foreslås, at selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompetence, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, fremadrettet efter aftale med kommunalbestyrelsen skal kunne vælge alene at forbeholde pladserne i institutionen for medarbejdernes børn. Hvis en institution vælger, at pladserne alene skal forbeholdes medarbejdernes børn, betyder det, at institutionen ikke vil være forpligtet til at optage andre børn, selvom der er ledige pladser i institutionen. Hvis en selvejende eller udliciteret daginstitution vælger, at pladserne skal forbeholdes børn af medarbejderne fra den eller de pågældende virksomheder, skal dette fremgå af institutionens vedtægter og aftalen med kommunalbestyrelsen.

Hvis eksisterende selvejende og udliciterede daginstitutioner, som er omfattet af definitionen af virksomhedsinstitutioner, ønsker at forbeholde pladserne for børn af medarbejdere fra en eller flere virksomheder, kræver det en ændring af driftsaftalen eller et tillæg til den eksisterende aftale, ligesom der vil skulle foretages en ændring af institutionens vedtægter eller udarbejdes et tillæg hertil. Dermed sikres det, at kommunen kan fastholde sine nuværende styringsmuligheder over for eksisterende selvejende og udliciterede daginstitutioner.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.2.

Til nr. 4

Det følger af gældende ret, at privatinstitutioner selv træffer afgørelse om optagelse af børn i institutionen. Privatinstitutioner skal efter lovens § 27, stk. 3, fastsætte og offentliggøre institutionens retningslinjer for optagelse. Som det gælder for selvejende og udliciterede daginstitutioner med optagelseskompe-

tence kan privatinstitutioner give fortrinsret til visse grupper af børn, men har ikke hjemmel til helt at forbeholde pladserne til en bestemt målgruppe. Dette betyder, at privatinstitutioner skal optage andre børn, hvis der er forældre, som ønsker en plads, og der er ledige pladser i institutionen.

Det foreslås, at privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, ikke skal være omfattet af reglen om, at privatinstitutioner kun kan afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen.

Det følger heraf, at denne type af privatinstitutioner fremadrettet kan vælge, at pladserne i institutionen alene skal forbeholdes børn af medarbejdere i den pågældende virksomhed. Det betyder, at institutionerne ikke skal optage andre børn, selvom der er ledige pladser i institutionen. Hvis privatinstitutioner vælger dette, skal det fremgå af institutionens vedtægter.

Hvis eksisterende privatinstitutioner, som er omfattet af definitionen af virksomhedsinstitutioner, ønsker at forbeholde pladserne for børn af medarbejdere i en eller flere virksomheder, vil der skulle ske en ændring af vedtægterne eller udarbejdes et tillæg til de eksisterende vedtægter.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.2.

Til nr. 5

Det følger af gældende ret, jf. § 29, stk. 1, at børn, der er optaget i et dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, og § 21, stk. 2 og 3, ikke kan opsiges fra dagtilbuddet, medmindre barnet tilbydes et andet tilsvarende dagtilbud eller et andet relevant tilbud. Det fremgår endvidere af lovens § 29, stk. 2, at privatinstitutioner ikke kan opsige børn fra en plads i en privatinstitution, medmindre der er tale om ganske særlige tilfælde.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke i § 29, hvorefter et barn ikke skal kunne opsiges fra en plads i en virksomhedsinstitution, dvs. institutioner omfattet af de foreslåede bestemmelser i dagtilbudslovens § 27, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 2. pkt., jf. forslagets § 1, nr. 3 og 4, mod forældrenes ønske, alene fordi forældrenes ansættelsesforhold ophører.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. afsnit 2.1.2.

Til nr. 6

Det fremgår af lovens §§ 44, 64 og 77, at ministeren for børn, undervisning og ligestilling fastsætter regler om tilskud og egenbetaling i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud mv. efter bestemmelserne i lovens kapitel 5, 9 og 13. Dette omfatter regler om anvendelse af indkomstregisteret, jf. lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister, ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud og regler for det tyske mindretal.

Det foreslås af lovtekniske årsager at ophæve henvisningen til det konkrete nr. og dato i relation til lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister. Den foreslåede ændring har ingen indholdsmæssige konsekvenser.

Til § 2

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører det territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven i lighed med dagtilbudsloven i øvrigt ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 20. juni 2016, foretages følgende ændringer:
	1. Efter § 22 indsættes i *kapitel 3*:
	»*Hovedsprog i dagtilbud*
	§ 22 a. Hovedsproget i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, og dagpleje efter § 21, stk. 2 og 3, skal være dansk, jf. dog stk. 2. Daginstitutioner oprettet af det tyske mindretal er ikke omfattet af 1. pkt.
	Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at hovedsproget i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, og dagpleje efter § 21, stk. 2 og 3, kan være engelsk, tysk eller fransk, hvis kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering skønner, at det ikke medfører integrationsmæssige problemer. For selvejende daginstitutioner efter § 19, stk. 3, privatinstitutioner efter § 19, stk. 5, og private dagplejere efter § 21, stk. 3, kan kommunalbestyrelsens beslutning alene træffes efter anmodning fra institutionen.
	Stk. 3. For selvejende og udliciterede daginstitutioner efter § 19, stk. 3 og 4, samt privat dagpleje efter § 21, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning efter stk. 2 i forbindelse med indgåelsen af driftsaftalen eller senere ændringer heraf.
	Stk. 4. For privatinstitutioner efter § 19, stk. 5, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning efter stk. 2 som led i godkendelsen af institutionen. For allerede godkendte privatinstitutioner kan der udarbejdes et tillæg til den eksisterende godkendelse.«
§ 23. --- *Stk. 2*. --- *Stk. 3*. Pasningsgarantien indebærer, at kommunalbestyrelsen har pligt til at anvise plads i et alderssvarende dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3, til alle børn i aldersgruppen over 26 uger og indtil barnets skolestart. Ønsker forældrene en plads i umiddelbar forlængelse af de 26 uger, har kommunalbestyrelsen en frist på yderligere 4 uger til at tilbyde en plads.	**2.** I *§ 23, stk. 3, 1. pkt.,* indsættes efter »§ 21, stk. 2 og 3,«: »dog ikke dagtilbud, hvor hovedsproget efter kommunalbestyrelsens beslutning, jf. § 22 a, stk. 2, er engelsk, tysk eller fransk,«.
§ 27. --- *Stk. 2.* Selvejende og udliciterede daginstitutioner og privat dagpleje med optagelseskompetence, jf. § 26, stk. 2, skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i tilbuddet.	**3.** I *§ 27, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.*: »Selvejende og udliciterede daginstitutioner som nævnt i 1. pkt., af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomhe-

Stk. 3. ---

Stk. 4. Privatinstitutioner kan kun afvise at optage børn, såfremt der ikke er plads i institutionen.

§ 29. ---

Stk. 2-4. ---

§ 44. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler om anvendelse af indkomstregisteret, jf. lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister, ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud og regler for det tyske mindretal.

§ 64. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler om anvendelse af indkomstregisteret, jf. lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister, ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud og regler for det tyske mindretal.

§ 77. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler om anvendelse af indkomstregisteret, jf. lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister, ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud og regler for det tyske mindretal.

ders medarbejdere, kan efter aftale med kommunalbestyrelsen forbeholde pladserne i institutionen for medarbejdernes børn.«

4. I *§ 27, stk. 4*, indsættes som *2. pkt.*:

»Privatinstitutioner, af hvis vedtægter det fremgår, at institutionen ved optagelse har til formål at tilgodese en eller flere virksomheders medarbejdere, er ikke omfattet af 1. pkt.«

5. I *§ 29* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For selvejende og udliciterede daginstitutioner omfattet af § 27, stk. 2, 2. pkt., samt privatinstitutioner omfattet af § 27, stk. 4, 2. pkt., gælder, at et barn ikke kan opsiges fra en plads i institutionen mod forældrenes ønske, alene fordi forælderens ansættelsesforhold ophører i den virksomhed, som institutionen har til formål at tilgodese medarbejderne i.«

Stk. 3 og 4, bliver herefter stk. 4 og 5.

6. I *§§ 44, 64* og *77* udgår: »nr. 403 af 8. maj 2006«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.